SUOMEN MERIMIES-UNIONI SMU RY

FINLANDS SJÖMANS-UNION FSU RF

30.9.2016

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

Vain sähköpostitse

Lausuntopyyntö kokousta 4.10.2016 varten

LAUSUNTO – HE 105/2016 hallituksen esitys työsopimuslain, merityösopimuslain jne muuttamiseksi

Esitetyillä lakimuutoksilla ei tule käytännössä olemaan niitä vaikutuksia, joita niiltä odotetaan eivätkä tule toteuttamaan niille asetettuja tavoitteita, joita ovat muun muassa työllistämiskynnyksen madaltuminen pitkäaikaistyöttömien osalta ja työnantajan hallinnollisen taakan vähentäminen. Seurauksena on lähinnä vain työelämän epävarmuuden lisääntyminen, työsopimussuhteiden kirjavoituminen edelleen ja yrittäjäriskin ja kustannustaakan siirto työnantajilta työntekijöille.

Merityösopimuslakiin kohdistuvat muutokset

Määräaikainen työsopimus ilman perusteltua syytä

Ehdotetun uuden säännöksen tavoitteena on pitkäaikaistyöttömien työllistämiskynnyksen madaltaminen siten, ettei määräaikaisen työsopimuksen tekeminen edellyttäisi hyväksyttävää perustetta. Säännöstä koskevassa perustelutekstissä ei pohdita sitä, mitä tällainen "kevennetyin edellytyksin" mahdollinen määräaikainen työsopimus näkyy työhönottoprosessissa ja mikä on sen suhde esimerkiksi yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua koskeviin sääntöihin. Myöskään säännöksen pakottavuudesta ja suhteesta työehtosopimuksen sääntöihin ei mainita mitään.

Epäilemme, että tämä on oikea ja tehokas keino parantaa pitkäaikaistyöttömien mahdollisuuksia palata työelämään ja vakituisiin työsuhteisiin.

Koeaika

Esityksessä ehdotetaan sekä koeajan pidentämistä neljästä kuuteen kuukauteen että mahdollisuutta jatkaa koeaikaa niissä tapauksissa, joissa työntekijä on ollut poissa töistä perhevapaan tai työkyvyttömyyden takia. Molemmat uudet säännöt ovat tarpeettomia, koska neljä kuukautta on täysin riittävä aika työnjohto-oikeuttaan tehokkaasti käyttävälle työnantajalle todeta, täyttyvätkö työntekijään kohdistuneet odotukset.

Erityisesti molemmat uudet säännöt yhdessä ovat tarpeettomia. Riittäisi, että työnantajalla on oikeus jatkaa koeaikaa yllä mainittujen poissaolojen johdosta neljän kuukauden jälkeen, kuitenkin niin, että työkyvyttömyyspoissaoloa, joka johtuu työnantajan syyksi luettavasta tapaturmasta, ei saisi ottaa huomioon 30 päivää laskettaessa.

Pelkäämme pahoin, että koeajan pidentäminen käytännössä johtaa puolen vuoden pituisiin "määräaikaisiin" työsuhteisiin, joissa työsopimus tehdään toistaiseksi voimassa olevaksi ja puretaan koeajan viime hetkillä vetoamalla koeajan voimassaoloon.

Suomen Merimies-Unioni SMU
John Stenbergin ranta 6
00530 Helsinki

Sähköposti: etunimi.sukunimi@smu.fi
Puhelin/telefon/telephone: +358 9 615 2020

Finlands Sjömans-Union FSU
John Stenbergs strand 6
00530 Helsingfors, Finland

E-post: förnamn.efternamn@smu.fi

Finnish Seafarers' Union FSU
John Stenbergin ranta 6
00530 Helsinki, Finland

E-mail: firstname.lastname@smu.fi

Takaisinottovelvollisuus

Takaisinottovelvollisuuden ajallisen pituuden lyhentämistä yhdeksästä kuukaudesta neljään ei voida pitää hyväksyttävänä. Takaisinottovelvollisuus on merkittävä osa työntekijän irtisanomissuojaa tuotannollis-taloudellisissa irtisanomistilanteissa ja esitetty muutos on erityisen huomattava heikennys tähän. Korostettaessa perusteluteksteissä tavoitetta työnantajan hallintotaakan keventämisestä unohdetaan täysin se, minkä takia ja millä tavoittein kyseiset takaisinottovelvoitetta koskevat säännöt alun perin lisättiin työsopimuslakeihin.

Säännösmuutoksella tehdään se paheksuttava arvovalinta, että työnantajan lojaliteettivelvollisuus työntekijöitään kohtaan pyritään pitämään mahdollisimman lyhytkestoisena.

Teknisluonteisista muutoksista tai voimaantulosäännöstä ei ole lausuttavaa.

Suomen Merimies-Unioni SMU ry

Sannaleena Kallio
lakimies
sannaleena.kallio@smu.fi
puh. 09 61520252